בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ

דַּרְכֵי אִישׁ

גִּלָּיוֹן שְׁבוּעִי מִמִּשְׁנָתוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל כ״ק מו״ר
הָרַה״צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶער** שְׁלִיט״א
יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חַסִידֵי בְּרֶסְלֶב, יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב – עִיר הַשִּׂמְחָה

גִּלָּיוֹן 3״א | פָּרָשַׁת וַיֵּצֵא תשפ״ד

טְבִילַת מִקְוֶה

טָהֳרָה עֶלְיוֹנָה, הִתְחַדְּשׁוּת אֲמִתִּית, הֶאָרָה לַנְּשָׁמָה!

* * *

טְבִילַת מִקְוֶה מַמְשִׁיךְ עַל הָאָדָם טָהֳרָה עֶלְיוֹנָה, וּמְזַכֶּה אוֹתוֹ בְּהִתְחַדְּשׁוּת נִפְלָא וּבְהֶאָרָה מְיֻחֶדֶת עַל נִשְׁמָתוֹ, כִּי בְּרֶגַע שֶׁטּוֹבֵל אֶת גּוּפוֹ פֹּה לְמַטָּה - נִטְבֶּלֶת נִשְׁמָתוֹ לְמַעְלָה.

וְהִנֵּה, אָמְנָם אִיתָא בַּגְּמָרָא (בְּרָכוֹת כב ע״א) דְּבַטְּלוּהָ לְטְבִילוּתָא, אַךְ בַּסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ ׳מְאוֹר וָשָׁמֶשׁ׳ (רֵישׁ פָּרָשַׁת אֱמֹר) מַאֲרִיךְ בִּדְבָרָיו שֶׁ״שְׁנֵי הַמְּאוֹרוֹת הַגְּדוֹלִים״ - הֲלֹא הֵם הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקָּדוֹשׁ וְהָרַבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי״ע - הֶחְזִירוּ אֶת הַתַּקָּנָה לְקַדְמוּתָהּ, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ שָׁם: **״בַּזְּמַנִּים הַקּוֹדְמִים שֶׁהָיָה דְּבַר ה׳ יָקָר בַּיָּמִים הָהֵם וְלֹא הָיוּ יוֹדְעִים מִירְאַת הָרוֹמֵמוּת כְּלָל, זֹאת הָיָה מֵחֲמַת שֶׁהָיוּ לוֹמְדִים תּוֹרָה וְלֹא נִזְהֲרוּ בִּטְבִילָה זוֹ, וְהַפַּת שַׁבְּתַי צְבִי יִמַּח שְׁמָם שֶׁהָיוּ אָז בַּיָּמִים הָהֵם, וּמִזֶּה נַעֲשׂוּ אֶפִּיקוֹרְסִים - שֶׁלִּמְּדוּ סִפְרֵי קַבָּלָה בְּטֻמְאַת הַגּוּף, וְהָיָה הָעוֹלָם שָׁמֵם עַד שֶׁבָּאוּ שְׁנֵי הַמְּאוֹרוֹת הַגְּדוֹלִים לָעוֹלָם, הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקָּדוֹשׁ, וְאַדְמוֹ״ר הָרַב רַבֵּנוּ אֱלִימֶלֶךְ נִשְׁמָתָם בְּגַנְזֵי מְרוֹמִים, וְהֵם פָּתְחוּ שַׁעַר לַה׳ צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ, שֶׁלֹּא יְהַרְהֵר אָדָם שׁוּם הִרְהוּר תּוֹרָה עַד שֶׁיִּטְבֹּל עַצְמוֹ לְקִרְיוֹ, שֶׁחַכְמֵי הַגְּמָרָא לֹא בִּטְלוּהוּ אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁאֵין רֹב הַצִּבּוּר יְכוֹלִין לַעֲמֹד בָּהּ, אֲבָל אוֹתָן הָאֲנָשִׁים הָרוֹצִים לְהַשִּׂיג גּוּפֵי הַתּוֹרָה וּמְצוֹת - צְרִיכִין לִהְיוֹת נִזְהָר מְאֹד בִּטְבִילָה זוֹ״; וְהַמְעַיֵּן עוֹד בִּדְבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים שָׁם, יְוֻכַּח מַהִי גֹּדֶל נְחִיצוּת הָעִנְיָן הַנַּעֲלָה הַזֶּה[א]

[וּבְדֶרֶךְ צַחוּת יֵשׁ לוֹמַר עַל לְשׁוֹן הַגְּמָרָא הַנַּ״ל ״בַּטְּלוּהָ לְטְבִילוּתָא״, ׳בַּטְּלוּהָ׳ אוֹתִיּוֹת ׳טְבִילָה׳, הַיְנוּ שֶׁבִּזֶּה עַצְמוֹ מְרֻמָּז שֶׁצְּרִיכִים לְטָבְלוֹ...].

וּבָזֶה מָצִינוּ דָּבָר נִפְלָא, שֶׁאַף עַל פִּי שֶׁהָרַמְבַּ״ם פָּסַק (פֶּרֶק ד מֵהִלְכוֹת תְּפִלָּה) שֶׁטְּבִילָה זוֹ אֵינָהּ חוֹבָה, אַף עַל פִּי כֵן הוּא עַצְמוֹ אַף פַּעַם לֹא בִּטֵּל טְבִילָה זוֹ, וְכֵמוֹ שֶׁמּוּבָא בִּדְבְרֵי רַבֵּנוּ יוֹנָה וּבַחֹרֶף צְרִיכִים לִשְׁבֹּר הַקֶּרַח וְכוּ׳, אֲבָל הַיּוֹם יֵשׁ מְקֻוָּאוֹת בְּכָל פִּנָּה, וְעוֹד יֵשׁ מְקֻוָּאוֹת חַמִּים, שֶׁמִּתְעַנְּגִים מֵהַטְּבִילָה... וְכָל זֶה הוּא בִּכְדֵי לָתֵת לָנוּ אֶת הַהַזְדַּמְּנוּת הַיְקָרָה הַזּוֹ - לִקְפֹּץ לַמִּקְוֶה וּלְהִטָּהֵר טָהֳרָה עֶלְיוֹנָה].

א. אָמְנָם, אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֹנֶס, וְאֵינוֹ יָכוֹל לִטְבֹּל, זֶה לֹא פּוֹטֵר אוֹתוֹ מִתּוֹרָה וּמִצְוֹת, אַךְ עַל כָּל פָּנִים יִזָּהֵר לִשְׁפֹּךְ עַל עַצְמוֹ תִּשְׁעָה קַבִּין עַל יְדֵי מִקְלַחַת וְכַדּוֹמֶה, שֶׁיֵּשׁ לָזֶה גַּם מִדָּה שֶׁל טָהֳרָה, וְכַמּוּבָא בַּגְּמָרָא (בְּרָכוֹת כב ע״א). [אָמְנָם פַּעַם בֶּאֱמֶת זֶה הָיָה קָשֶׁה, וְהָיוּ צְרִיכִים לְחַפֵּשׂ אֵיזֶה נָהָר וְכוּ׳,

גַּבֵּי פְּסַק הָרַמְבַּ"ם בָּזֶה (בְּפֵרוּשׁוֹ עַל הָרִי"ף - בְּרָכוֹת שָׁם, דַּף יג בְּדַפֵּי הָרִי"ף, דִּבּוּר הַמַּתְחִיל "כִּי אָתָא זְעִירִי"):

"בְּכָל רָאשֵׁי יְשִׁיבוֹת שֶׁבְּבָבֶל תָּמְהוּ עָלָיו לָמָּה הָיָה מֵקֵל כָּל כָּךְ בְּעִנְיַן טְבִילוֹת בַּעַל קֶרִי, וְהוּא זַ"ל הֵשִׁיב לָהֶם שֶׁמִּימָיו לֹא בִּטֵּל אוֹתָהּ אֶפְלוּ שָׁעָה אַחַת, אֶלָּא שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל לִכְתֹּב בְּחִבּוּרוֹ כִּי אִם הַיּוֹצֵא מִן הַדִּין עַל פִּי הַהֲלָכָה"; הֲרֵי לָנוּ, שֶׁאֲפִלּוּ שֶׁהָרַמְבַּ"ם פָּסַק בְּעַצְמוֹ שֶׁבָּטְלָה הַתַּקָּנָה, מִכָּל מָקוֹם הוּא עַצְמוֹ נִזְהַר בָּזֶה תָּמִיד, וְאֶפְשָׁר לוֹמַר שֶׁזֶּהוּ הַמּוּבָא מִצַּדִּיקִים שֶׁרַמְבַּ"ם רָאשֵׁי תֵּבוֹת מִ'חַיֶּה מֵ'תִים בְּ'רַחֲמִים רַ'בִּים, כִּי אֵין לְךָ חִיּוּת וְהִתְחַדְּשׁוּת אֲמִתִּית כִּטְבִילַת מִקְוֶה, הַדּוֹמֶה מַמָּשׁ לִתְחִיַּת הַמֵּתִים כִּפְשׁוּטוֹ.

וְסוֹד עִנְיַן טָהֳרַת הַמִּקְוֶה מוּבָא בְּסֵפֶר "חֶסֶד לְאַבְרָהָם" (מַעְיָן ב', נָהָר נט), וְשָׁם מַסְבִּיר שֶׁכַּיָּדוּעַ, מַיִם וְרוּחַ לֹא מִתְעָרְבִים יַחְדָּיו, וְהִנֵּה הָאָדָם כֻּלּוֹ מְסֻבָּב עִם מַזִּיקִים, וּכְמוֹ שֶׁחָכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בְּרָכוֹת ו ע"א): **"אִלְמָלֵי נִתְּנָה רְשׁוּת לָעַיִן לִרְאוֹת אֵין כָּל בְּרִיָּה יְכוֹלָה לַעֲמֹד מִפְּנֵי הַמַּזִּיקִין"**, וּמִזֶּה נוֹבַעַת כָּל הַכְּבֵדוּת שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם - קָשֶׁה לוֹ לְהִתְפַּלֵּל, קָשֶׁה לוֹ לְהָנִיחַ תְּפִלִּין, הוּא בְּקִשְׁי סוֹחֵב אֶת עַצְמוֹ לְבֵית הַכְּנֶסֶת וְכוּ', הַכֹּל נוֹבֵעַ מֵהַמַּזִּיקִין הַסּוֹבְבִים אוֹתוֹ, וְאֵיךְ זוֹכִים לְבַטֵּל אוֹתָם? עַל יְדֵי טְבִילַת מִקְוֶה, כִּי בָּרֶגַע שֶׁאָדָם נִכְנָס לְמֵי הַמִּקְוֶה, כָּל הַמַּזִּיקִים וְהָרוּחוֹת פּוֹרְחִים מִמֶּנּוּ, כִּי הֲרֵי רוּחַ - שֶׁזֶּה הַמַּזִּיקִים - לֹא מִתְעָרֶבֶת עִם מַיִם, וְכַנַּ"ל, וְלָכֵן כָּל הָרוּחוֹת וְהַקְּלִפּוֹת מִסְתַּלְּקוֹת מִמֶּנּוּ, וְאָז זוֹכֶה לִהְיוֹת זָרִיז בַּעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כְּבָר כָּל הַמַּזִּיקִים פָּרְחוּ וְנֶעֶלְמוּ מִמֶּנּוּ...

וְעַל טְבִילַת מִקְוֶה כְּבָר אָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל גַּבֵּי הַתִּקּוּן הַכְּלָלִי (שִׂיחוֹת הָר"ן, סִימָן קמא): **"הַדָּבָר הָרִאשׁוֹן הוּא מִקְוֶה"** [וּבִלְשׁוֹנוֹ הַקָּדוֹשָׁה: "דָּאס עֶרְשְׁטֶי אִיז מִקְוֶה"], כִּי עַל יְדֵי טְבִילַת מִקְוֶה, זוֹכֶה לְהִטָּהֵר מִכָּל הַטֻּמְאוֹת, וְלִהְיוֹת כִּבְרִיָּה חֲדָשָׁה מַמָּשׁ; אַשְׁרֵי הַנִּזְהָר בָּזֶה בְּכָל יוֹם וָיוֹם, וַיְמַשִּׁיךְ עַל עַצְמוֹ טָהֳרָה וּקְדֻשָּׁה עֶלְיוֹנָה!

* * *

הנהגות והדרכות אצל מו"ר שליט"א

א. ט"ז כסליו תשפ"א - אחר שעשה חלאק"ה לבן אחד מאנשי שלומינו, שאלו אבי הילד מה עושים עם השערות שגזז לילד, וענה ששומרים זאת כסגולה. ואמר, שהמנהג לגנוז השערות של החלאקה הראשונה, מובא בכמה ספרי מנהגי ישראל, כגון **"מנהגי ישורון"** סימן י' אות ס', ובספר **"ארץ ישראל"** להגאון רבי יחיאל מיכל טוקצינסקי ז"ל ועוד (דבריהם מובאים בספר "נטעי גבריאל" לתגלחת הילדים, פרק יד, סעיף א), ומראים מקור מפירוש רש"י לספר יחזקאל פרק ה' פסוק ג' (שנראה שהוא כהוספה על פירוש רש"י, מאחד מגדולי ישראל) על הפסוק "וְלָקַחְתָּ מִשָּׁם מְעַט בְּמִסְפָּר וְצַרְתָּ אוֹתָם בְּכְנָפֶיךָ" (המדובר משערות של גילוח); הרי שיש מקור לענין גניזת שערות של תגלחת מצוה, וכן נהגו כמה צדיקים.

ב. י"ד אדר א' - פורים קטן תשפ"ב - אחד מאנשי שלומינו נתן על פדיון, וברך לישועות ורחמים, ואח"כ נתן עוד על פדיון ואמר שזה בעבור אשתו, ותמה מו"ר שליט"א: "וכי הראשון לא הספיק?"... ושאל הנ"ל: "מספיק אחר בשביל שנים?" ענה מו"ר שליט"א: **"אשתו כגופו!"...**

* * *

יוֹצֵא לָאוֹר לְעִלּוּי נִשְׁמַת הָרַב הֶחָסִיד רַבִּי בִּנְיָמִין בֵּיינוּשׁ בֶּן רַבִּי יְחִזְקֵאל שְׂרָגָא זַ"ל, הָאִשָּׁה הַכְּשֵׁרָה מָרַת לִיאַת שָׂרָה בַּת מָרְדְּכַי וּמִיכַל רוֹנִית בַּת יִצְחָק; ה"ה אֲמִיל בֶּן אַבְרָהָם וְפָאִינָה פְּרִידָא בַּת יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּחַיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרְדוּ, וְיִזְכּוּ לְעִלּוּי נִשְׁמָה גְּדוֹל בִּזְכוּת פְּעֻלּוֹתֵיהֶם הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל צֶאֱצָאֵיהֶם שֶׁהוֹתִירוּ אַחֲרֵיהֶם בְּרָכָה